

VOORDELIGE EN DURE FONDSEN

Voordeligste fondsen	TER 2008
W.P. STEWART HOLDINGS FUND	0,54%
FORTIS AEX INDEX FUND	0,56%
ROBECO DIVIRENTE FUND	0,62%
OPTIMIX INCOME FUND	0,67%
SNS EURO OBLIGATIEFONDEN	0,70%
Duurste fondsen	
T&P ALLEGRETTO FUND	5,39%
TRIODOS VASTGOEDFONDEN	4,46%
MEI-RUSLAND MIDCAP FONDS	4,07%
HIMALAYAN FUND	3,49%
OPTIMIX AMERICA FUND	3,16%

DALENDE EN STIJGENDE KOSTEN

Grootste kostendaling	Vershil*
VAN LANSCHOT MANAGER SELECTIE GROIEGERICHT	-132,0
VAN LANSCHOT MANAGER SELECTIE OFFENSIEF	-128,0
INSINGER DE BEAUFORT EQUITY INCOME FUND	-121,0
VAN LANSCHOT MANAGER SELECTIE NEUTRAAL	-105,0
TRIODOS VASTGOEDFONDEN	-92,0
Grootste kostenstijging	
OPTIMIX AMERICA FUND	207,0
T&P ALLEGRETTO FUND	169,0
OPTIMIX EMERGING MARKETS FUND	70,0
ALLIANZ HOLLAND AMERIKA FONDS	57,0
OPTIMIX EUROPE FUND	53,0

*in basispunten tov 2007

een redelijk rendement. Een grote aanbieder als SNS brengt bij het fonds Optimaal Blauw een realistischer percentage van 0,75 in rekening.

De omvang van het beheerde vermogen lijkt een rol te spelen bij de hoogte van de kosten. In de top 5 van duurste fondsen staan namelijk vier fondsen met een fondsvermogen van 10 tot 20 miljoen euro, wat gering te noemen valt. Veruit het duurste is het eerder genoemde T&P Allegretto Fund, terwijl ook het Triodos Vastgoedfonds prijzig is. De notering van het Optimix America Fund in de top 5 is opmerkelijk, omdat fondsen die beleggen in goed ontwikkelde en volwassen markten vaak niet extreem duur zijn.

Tot de voordeligste fondsen behoren een drietal obligatiefondsen en een indexfonds. Geen verrassende constatering, omdat beide type fondsen over het algemeen relatief voordelig zijn. Wel opmerkelijk is dat een actief beheerd aandelenfonds op nummer 1 staat, namelijk het W.P. Stewart Holdings Fund. Het fonds biedt een belegging in een geconcentreerde portefeuille van Amerikaanse groeiaandelen, heeft een fondsomvang van 190 miljoen dollar en een TER van slechts 0,54 procent. Een percentage dat de kosten van een indextracker benadert.

Trackers bieden beleggers een voordelig alternatief om te beleggen in bepaalde markten. Het betreft een passief beheerde belegging in plaats van het actieve beheer van veel beleggingsfondsen, waarbij dus de kans op een beter rendement dan de index wordt opgegeven. Het verschil in kosten is echter aanzienlijk. Trackers brengen namelijk 55 tot 85 procent minder in rekening dan de traditionele fondsen. Een kostenvoordeel dat op lange termijn voor aanzien-

lijke rendementsverschillen kan zorgen.

Het grootste voordeel met trackers valt te behalen binnen Obligaties High Yield, terwijl ook trackers op onder andere Nederlandse en Europese aandelenindices relatief voordelig zijn. Een tracker op een wereldwijde aandelenindex zorgt met een gemiddelde TER van 0,62 procent voor een relatief minder klein voordeel ten opzichte van een gemiddelde van 1,40 procent voor een beleggingsfonds.

OMVANG EN VASTE KOSTEN

In 2008 zijn de kosten over het algemeen enkele basispunten omhooggegaan. Dat lijkt op het eerste gezicht niet veel, maar het gaat daarbij wel om stijgingen van enkele procenten, tot zelfs 22 procent voor de categorie Aandelen Landenfondsen. Een stijging die voornamelijk voor rekening komt van het Optimix America Fund, maar ook Allianz noteert een fors hoger prijsniveau voor zijn Amerika-fonds ten opzichte van het voorgaande jaar. Het is overigens opvallend dat Optimix met drie fondsen is vertegenwoordigd in de top 5 van grootste kostenstijgingen.

Kostendalingen zijn er echter ook. Binnen de categorieën Mix Wereld en Vastgoed lagen de TER's respectievelijk 13,6 en 10,5 basispunten lager. De daling binnen de mixfondsen is vooral te danken aan de fondsen van Van Lanschot. Hier werd in de loop van 2008 het beleggingsbeleid veranderd. In plaats van 'dure' beleggingsfondsen werden de portefeuilles omgezet naar 'goedkope' trackers. Bij Vastgoed zorgde het Triodos-fonds voor een daling in het gemiddelde prijsniveau door de TER te laten zakken van 5,38 procent naar een nog altijd hoge 4,46 procent.

De oorzaak van stijging van het relatieve

kostenniveau is vaak tweeledig. Veelal zijn de beheerde vermogens in 2008 sterk gedaald door in ieder geval koersdalingen en vaak ook uitstroom van verkopende beleggers. Omdat de managementfee voor de beheerder vaak een percentage is van het beheerde vermogen zorgt dit niet voor een hoger relatief kostenniveau. In een aantal gevallen geldt echter wel een minimum voor de managementfee, zoals bij het T&P Allegretto Fund, en dan kan er dus wel sprake zijn van een stijging van de TER. Daarnaast kennen fondsen andere kostenposten die een vast karakter hebben of in ieder geval constant gehouden worden, waaronder kosten voor bewaring, bankkosten en marketingkosten.

Dergelijke vaste kosten en een gedaald vermogen zorgden samen voor de kostenstijging in 2008. Aangezien de koersdalingen pas in de tweede helft van het jaar plaatsvonden, is te verwachten dat het hogere kostenniveau ook in 2009 zal aanhouden, met mogelijk zelfs een verdere stijging in het vooruitzicht. Tenzij de financiële markten een verder herstel laten zien of fondsbeheerders de managementfee verlagen... ■

